

طرح درس جهت ارائه در نیمسال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دانشکده	حقوق	گروه	حقوق بین الملل
گرایش	حقوق بین الملل	مقطع	کارشناسی ارشد
نام درس	حقوق بین الملل محیط زیست	نوع درس	پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☐ عملی ☐ اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد واحد	۲ واحد	نام استاد	سید حسین طباطبایی
دروس پیش نیاز	-	تلفن دفتر کار	۰۲۱۸۲۸۸۴۲۵۳
دروس هم نیاز	-	پست الکترونیک	sh.tabatabaei@modares.ac.ir

۱. اهداف درس:

- شناخت نحوه شک‌گیری و تحول حقوق بین‌الملل محیط زیست، مبانی و منابع آن از قبیل معاهدات بین‌المللی، عرف‌های نوظهور جهانی، اصول حقوق بین‌الملل محیط زیست و اعلامیه‌های زیست محیطی، همچنین آشنایی با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای متولی حفاظت از محیط زیست و رویه قضایی بین‌المللی مرتبط با مسائل زیست محیطی.

۲. رئوس مطالب و برنامه ارائه در کلاس: (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	اهمیت کلاس ارائه نقشه راه کلاس معرفی منابع فارسی، انگلیسی و فرانسوی مربوطه	اهمیت کلاس: ۱- ارتباطات جهانی و به هم تنیده شدن ما، ۲- ایجاد ارزش افزوده، شانس کار خارج از ایران، شانس کار برای شرکت‌هایی که در آینده خواهند آمد (سولار و بادی)، ۳- موضوعی میان رشته ای و تازه برای تحقیق
جلسه دوم	شرح و فهم عبارت "حقوق بین‌الملل محیط زیست" برای فهم این سه عبارت در کنار هم نیازمند مرور چند عنصر هستیم: ۱- فهم حقوق بین‌المللی شدن حقوق ۲- حقوقی شدن "محیط زیست"	۱- توجه به سیر تاریخ نظام‌های حقوقی در مغرب زمین - توجه به سیر تغییر تفکر در مغرب زمین (شکل‌گیری دانشگاه در تاریخ است و تغییر کارکرد آن به عنوان نمونه) ۲- توجه به نسل‌های حقوق بشر و نیز توجه به نقد عقل مدرن که نتایجش لیبرالیسم اقتصادی بوده؛ بزرگترین مانع حقوق محیط زیست
جلسه سوم	پیش درآمد حقوق محیط زیست	- مفاهیم اولیه : تحول حمایت از محیط زیست؛ حاکمیت نگاه اقتصادی به عنوان بزرگترین مانع (در کنار حفظ حاکمیت توسط دولت‌ها) - رشته‌های مرتبط: - مهندسی بهداشت محیط (میزان زیادی مسائل مربوط به مهندسی آب و فاضلاب)

- مهندسی عمران گرایش محیط زیست (مصرف انرژی، ساختمان و حمل و نقل) - مهندسی منابع طبیعی (تخمین آب مورد نیاز هر منطقه، شناسایی منابع آبی، سد سازی به چه نحوی باید باشد) - مهندسی محیط زیست (بازیافت، دفن زباله ها و ...) - مدیریت محیط زیست - حقوق محیط زیست - مهندسی کشاورزی - جنگل داری - ساختار: بازیگران-حاکمان محیط زیست (سازمان ملل- دیگر بازیگران) - نسل های حقوق بشر؛ نسل سوم: حقوق بر محیط زیست سالم		
- مبانی فکری حقوق بین الملل محیط زیست و اصول حقوق بین الملل محیط زیست (۱) - سازمان جهانی تجارت و حقوق بین الملل محیط زیست (۲) - مسئولیت مدنی دولت ها (۳) - مسئولیت کیفری دولت (۴) - حقوق دریایی و حفاظت از محیط زیست (۵)	آغاز ارائه دانشجویان:	جلسه چهارم جلسه پنجم جلسه ششم جلسه هفتم جلسه هشتم جلسه نهم
	راهکارهای عملی الزامات ملموس حقوق (توجه به تجربه اتحادیه اروپا-فرانسه)	جلسه دهم جلسه یازدهم
	درآمدی بر انرژی های تجدیدپذیر	جلسه دوازدهم

۳. روش ارزشیابی:

۱. کار کلاسی
۲. آزمون

۴. منابع:

۱. محمدی، مهرداد. حقوق بین الملل انرژی تجدیدپذیر. تهران: مؤسسه فرهنگی هنری انتشاراتی نگاه بینه، چاپ اول، ۱۴۰۰
۲. پورهایمی، سید عباس، و بهاره ارغند. حقوق بین الملل محیط زیست. چاپ پنجم. تهران: انتشارات دادگستر، ۱۴۰۲.
3. Sands, Philippe, Jacqueline Peel, Adriana Fabra, and Ruth MacKenzie. *Principles of International Environmental Law*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
4. Rajamani, Lavanya, and Jacqueline Peel, eds. *The Oxford Handbook of International Environmental Law*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2021.
5. Philippe Sands, *Principles of International Environmental Law*, 2nd edition, Cambridge University Press, 2003.
6. Nicolas de Sadeleer, *Environmental Principles: from political slogan to legal rules*, Oxford University Press, 2002.